

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18-08-2021 r.

Marcin Wiącek

IV.402.1.2019.KD

**Pan Zygmunt Frankiewicz
Prezes Zarządu
Związku Miast Polskich**

biuro@zmp.poznan.pl

Szanowny Panie Prezesie,

Niniejszym pismem chciałbym nawiązać do inicjatywy, w której upowszechnienie zaangażowany był mój poprzednik na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich, Pan Adam Bodnar, a którą także i ja uważam za wartościową i godną wsparcia.

Chodzi mianowicie o tzw. miejską kartę praw osoby doświadczającej bezdomności. Idea takiej karty jest już realizowana w miastach europejskich. Jej projekt został przygotowany przez Housing Rights Watch i European Federation of National Organisations Working with the Homeless – europejskie organizacje pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemu bezdomności. Jest to dokument, który podpisują władze miejskie. Zawiera szereg zobowiązań organów władz publicznych do przestrzegania podstawowych praw osób dotkniętych kryzysem bezdomności. Co warto podkreślić, karta nie tworzy nowych praw, lecz jedynie przypomina o uprawnieniach, które już są zagwarantowane w obowiązujących przepisach, a niestety często w stosunku do osób doświadczających bezdomności nie są w pełni realizowane.

Warto podkreślić, że w Polsce jako pierwsze miasto Kartę Praw Osoby Bezdomnej przyjął Gdańsk – uchwała w tej sprawie podjęta została przez Radę Miasta Gdańska 27 lutego 2020r. Obecnie trwają również zaawansowane prace nad przygotowaniem podobnego dokumentu w Warszawie. Władze Miasta Stołecznego Warszawy planują uchwalenie Karty w pierwszym kwartale przyszłego roku. Otwartość na podjęcie omawianego tematu deklarowały również Rzecznikowi Praw Obywatelskich przedstawiciele jednostek samorządowych Poznania, Krakowa czy Częstochowy.

W mojej ocenie, dokument taki, podpisany przez władze samorządowe danej wspólnoty, może się znacząco przyczynić do zmiany negatywnego, stereotypowego wizerunku osoby bezdomnej, jaki niestety stale utrwalony jest w społeczeństwie. Karta może stać się bardzo pomocnym narzędziem do zmiany negatywnego postrzegania osoby w kryzysie bezdomności oraz do zagwarantowania przestrzegania prawa przez władze i służby samorządowe. Samym osobom doświadczającym bezdomności łatwiej byłoby domagać się poszanowania ich uprawnień, jeśli byłyby one zebrane w jednym dokumencie.

Dlatego chciałbym zaapelować do Związku Miast Polskich, jako najstarszej polskiej organizacji samorządowej, skutecznie wspierającej polskie miasta w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego, aby aktywnie włączył się w upowszechnianie idei karty praw osoby doświadczającej bezdomności w polskich miastach. Wydaje się, że Związek Miast Polskich może być właściwą platformą do dyskusji i prac koncepcyjnych nad takim dokumentem i przyczynić się w ten sposób do motywowania innych (poza Gdańskiem i Warszawą) miast do przyjęcia karty w swoich społecznościach.

Chciałbym jednocześnie zadeklarować gotowość merytorycznego wsparcia ze strony mojego Biura i pomoc w promowaniu idei wspomnianej wyżej karty praw. W załączeniu pozwalam sobie przesłać ulotkę informacyjną, przygotowaną przez Komisję Ekspertów ds. Przeciwdziałania Bezdomności przy Rzeczniku Praw Obywatelskich, zawierającą odpowiedzi na podstawowe pytania dotyczące omawianej inicjatywy.

Zał. ulotka informacyjna

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/